

XI. ročník medzinárodnej súťaže ZELENÝ SVET 2006

Všetkým deťom na Zemi

XI. ročník medzinárodnej súťaže

Do ďalšieho desaťročia svojej existencie vstupuje Medzinárodná súťaž výtvarnej tvorivosti detí a mládeže Zelený svet 2006 s témou „Všetkým deťom na Zemi – odkaz prírody“. Celému svetu chce odkázať, že príroda a naša budúcnosť patrí deťom. Deti ju nielen zdedia, ale budú z odpovedné za jej zachovanie. Ak sa to nepodarilo nám, podarí sa to im? Odpoveď na túto otázku nevieme, ale čo o vieme a môžeme urobiť, je vychovávať a viesť deti k uvedomenému vzťahu k prírode a k svojmu životnému prostrediu. Toto si berie za poslanie aj súťaž Zelený svet.

Odkaz prírody sa v 3 069 výtvarných prácach prihlásených do kategórie kresba, maľba, graфика a kombinované techniky pokúsil stvárniť približne rovnaký počet detí. Téma súťaže si vyžadovala aj pedagogické usmernenie a objasnenie problematiky globálnych problémov a životného prostredia. Opomenúť teda nemožno ani 486 pedagogických pracovníkov a ich významnú úlohu pri environmentálnej výchove a napĺňaní poslania Zeleného sveta. Z celkového počtu 311 škôl, ktoré poslali výtvarné práce svojich žiakov, bolo 162 základných, 25 základných umeleckých, 27 špeciálnych a 97 materských škôl.

Príroda nechala svoj odkaz aj deťom v zahraničí, konkrétne v 11 školách z Lotyšska, Poľska, Srbska a Čiernej Hory, Rumunska a Číny. Medzinárodný rozmer mu dali zahraniční autori v 150 výtvarných prácach a jednom animovanom filme.

Animovaný film je prestížna kategória Zeleného sveta, ktorá má z roka na rok viac priaznivcov. „Nové médium prináša viac podnetov“ (Miroslav Cipár) a, samozrejme, aj nové vyjadrovacie možnosti a techniky na uchopenie témy. O stváranie odkazu prírody pomocou animovaného filmu sa pokúsilo až rekordných 33 detí z 5 škôl. V tomto ročníku sme v konkurencii 29 filmov mali možnosť premietnuť si aj jeden film od detského autora z Číny. „Technicky aj obsahovo bol na vysokej úrovni. Je mi ľúto, že nám čínski priatelia poslali len jeden detský film. Zaujímalo by ma, či sa v Číne otvoril pre deti širší priestor pre túto technológiu tvorby. V súčasnosti jestvuje na svete sieť organizácií, zameriavajúcich

sa na detskú animovanú tvorbu. Organizujú medzinárodné prehliadky a festivaly, kde sa detskými filmami zaoberajú mediálni a školskí odborníci (KIDS FOR KIDS, CIFEJ, ECFA a pod.). Aj organizátori veľkých festivalov animovanej tvorby vyhľadávajú detské filmy a vytvorili pre ne novú, divákmi veľmi obľúbenú súťažnú kategóriu,“ zhodnotila túto kategóriu Monika Trajterová, členka viacerých filmových asociácií a medzinárodnej organizácie tvorcov animovaného filmu ASIFA.

Každá správna súťaž má svoju odbornú porotu. Porota v kategórii kresba, maľba,

Sofia Vargová, 9 r., ZUŠ Novohradská, Lučenec

z kreslenia, maľovania a animovania.“ Ďalej nás zaujímalo, či je vôbec možné, aby si porotcovia z toľkého množstva detských prác niektoré zapamätali a v mysli sa k nim neskôr vrátili. Ladislav Vojtuš nám pohotovo poskytol hneď niekoľko odpovedí: „Zaujímavá práca bol tučniak na ľadovej kryhe, v pozadí s lodou, z ktorej vyteká ropná škvrna. Niektoré práce boli ponímané skutočne originálnym spôsobom, napr. vypchaný bažant hľadiaci z okna miestnosti na rušný svet za oknom, s názvom Bažant patrí do prírody. To ma pobavilo.“

Treťou vyhlásenou kategóriou súťaže je čiernobiela a farebná fotografa.

Každú súťaž robia atraktívnou ceny. A bude ich naozaj neúrečno (spolu 44). Okrem ocenených prác bolo úlohou poroty vybrať aj stovky tých, ktoré budú obsahom výstavy „Všetkým deťom na Zemi – odkaz prírody“. Na súťažnej výstave sa predstaví približne 1 000 najúspešnejších

detských autorov. O tom, či sa odbornej porote páči ten istý obrázok alebo fotografia ako vám, sa na výstave môžete presvedčiť sami a v priamom hlasovaní v priebehu festivalu rozhodnúť o Cene diváka. Vernisáž výstavy a slávnostné odovzdávanie cien sa uskutoční 2. mája 2006 o 14.30 hod. v kinosále Múzea SNP v Banskej Bystrici. Výstava prác potrvá do konca mája 2006. Srdečne vás pozývame.

Čo sa stane s detskými prácami?

Víťazné práce budú vystavené v internetovej galérii Zeleného sveta v rámci informačného portálu www.enviroportal.sk a na stránke www.envirofilm.sk Výtvarné práce detí z materských a umeleckých škôl s najslávnejším odkazom výjdu vo forme pracovných listov pre deti. Niektoré práce vyzdobia priestory Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky a Stredísk environmentálnej výchovy Slovenskej agentúry životného prostredia.

Odkázala príroda niečo aj vám?

Miroslav Cipár: „Preťažte sa stále cítim ako dieťa, ten-

Adrián Rybár, 6 r., MŠ Hrebendova, Košice

graфика a kombinované techniky a v kategórii detský animovaný film zasadala 24. marca 2006 v priestoroch SAŽP v Banskej Bystrici. Porotcovia, Miroslav Cipár, Monika Trajterová a Ladislav Vojtuš, sa okrem témy pridržali aj kvality umeleckého prevedenia myšlienky a umeleckého čítania detí.

Každý rok deti aj pedagógov zaujíma, podľa čoho a ako vyberá porota z tisícok prác tie víťazné. Preto sme ich poprosili, aby nám prezradili svoj kľúč, ktorým vyberajú najlepšie práce. Miroslav Cipár nám prezradil ten svoj: „Dávam prednosť tým, ktoré porušujú zaužívané schémy. Dajú sa dobre rozpoznať od ostatných. Vidieť na nich úprimnosť, úsilie prekonať technické problémy, ale najmä radosť

Matej Pemčák, 12 r., ZUŠ Poprad

to odkaz je aj pre mňa. Príroda sa pripomína neustále, najmä keď je zranená. Odkazuje nám, mne, že ju potrebujeme pre život, pre radosť, pre šťastie, a tak by sme sa mali k nej chovať.”

Odkázala príroda niečo aj vám? Na chvíľu sa posadíte, zavriete oči, pokúste sa odpovedať na túto otázku a nakresliť si obraz, ktorý sa vynoril vo vašej myslí.

Tomáš Kozlík, 16 r., SZUŠ Piaristická, Nitra

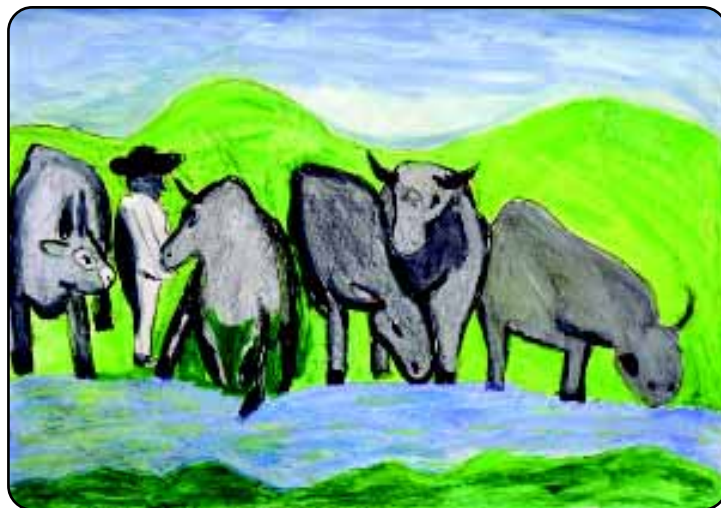
Z histórie Zeleného sveta

Minulý rok sme oslavovali desaťrocie existencie Medzinárodnej súťaže výtvarnej tvorivosti detí a mládeže Zelený svet. Detské kresby a maľby, fotografie či animované filmy, citlivý detský pohľad na témy životného prostredia, umelecká tvorba, výstavy detských prác a zaujímavé ceny sprevádzajú Medzinárodný festival filmov o životnom prostredí Envirofilm od samých začiatkov, presne od roku 1996.

Súťaž vo svojom názve a podstate nesie poslanie „vštepovať deťom vzťah k prírode a k životnému prostrediu formou budovania návykov a zručností v umeleckom prejave”. Venuje sa deťom, ich videniu sveta, chápaniu prírody a oceňuje ich nadanie či poslanstvo ukryté v reči

obrazov. Prostredníctvom výstav, pohľadníc a kalendárov z detských prác, zarámovaných výkresov na stenách kancelárií a chodieb (napríklad na chodbách Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky), účasťou na zahraničných výtvarných súťažiach Zelený svet sprostredkováva myšlienky detí aj svetu dospelých, ktorého sa raz ony samy stanú súčasťou.

To že oslavovať prírodu môžeme aj farbami, dokazujú deti svojimi maľbami,

Juraj Ptačin, 9 r., ZUŠ Námestovo

Juraj Kvoška, 15 r., SZŠ Mudroňova, Martin

kresbami a grafikami už jedenásť rok. K menovaným výtvarným technikám sa v roku 2003 pridala aj kategória čiernobiela a farebná fotografia a detský animovaný film.

Zelený svet, rovnako ako Zem, patrí všetkým. Deťom bez rozdielu veku, pohlavia a národnosti. Deťom z materských škôl, základných a stredných škôl, základných umeleckých škôl aj špeciálnych škôl. Počas svojej existencie si vydobyl prívlastok „medzinárodný”. Od roku 1997 sa na jeho environmentálnom odkaze zúčastnili aj deti z Ruska, Grécka, Poľska, Maďarska, Čiech, Litvy, Lotyšska, Rumunska, Rakúska, Slovinska, Srbska a Čiernej Hory, Indie, Číny a Indonézie.

História Zeleného sveta v sebe nesie 11 rokov tvorivých detských prác, mená desiatok tisíc autorov, obetav

Katarína Čambálová, 11 r., ZUŠ Veľký Ďur

prácu pedagógov, ochotných riaditeľov škôl, prácu odbornej poroty, úspechy v zahraničí, slávnostné odovzdávanie cien, výstavy a 11 environmentálnych tém.

Hoci súťaž nesie jednotný názov, téma súťaže sa z rok a na rok mení. Deti, mladí autori, možno budúci umelci si mohli vyskúšať svoje umenie a reagovať na tieto témy: Zelený svet (1996), Chceme čisťú a zdravú prírodu (1997), Voda je život (1998), Príroda v štyroch ročných obdobiach (1999), Mój priateľ strom (2000), Záhrady (2001), Energia pre život a jej sila (2002), Voda (2003), Krajina mojich snov (2004), Moje mesto, moja dedina, môj dom (2005), Všetkým deťom na Zemi – odkaz prírody (2006).

Mgr. Jana Šimonovičová
SAŽP – CEV aP Banská Bystrica

Súťažný film Envirofilmu 2006 Zelený svet 2006 – kategória animovaný film

Ludia, zobud'te sa! (Čína)

autor: Lin He (12 rokov), inštruktor: Lin Hai, Cangshan Primary School, Fuzhou City, Fujian Province, China

Čo by asi povedal mimozemšťan, keby raz zavítal na našu Zem? „Celá vaša planéta je znečistená...” Vravíte, že to nie je pravda? Nastúpte s ním do vesmírneho modulu a pozrite sa na Zem z výšky. Mestá sú zahalené do súvislej hmly, v riekach pláva stále menej rýb, ovzdušie je každý deň znečisťované a všetky lesy sú poškodené. Mimozemšťan by povedal: „Zobud'te sa ľudia!”

